

'ማሕታ'

"1ይ ክፋል"

ሕታም ቁ.2 ሰነ 1975 ዓ.ፈ. ብሓልዮት ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ኣብ ሜዳ ዝሕተም ወርሓዊ መጽሕፍት።
ነቲ ኣብቲ እዋንቲ ዝነበረ ብቐዓት መርሒነት እትምስክር፡ ንቐሓት ሰራዊትን ስሩዕ ህዝብን ሓፍ ንምባል ዝካየድ ዝነበረ ፖሎቲካዊ
ኣስተምህሮ ኣብ ውሽጢ'ዛ መጻሕፍት ማሕታ ንመልከት።



መንገሥት ኃይለሰላሴ አብ ውሽጢ ሊት ዩኦያ ገዢ ዘነበረ፡-
 ናይ ሕዝቢ ሊት ዩኦያ ሸገር ንዎፍ ታሕ፡ መነባብር ሕዝቢ ከብ ንዎባላ
 ገ፡ አብ ከገዳ ሕርቀትቦት ዘበላ፡ ናጸነት ሊት ዩኦያ ተሰላሱሉ ለመብ
 ጊት አብ ከገዳ ዘዓርፍ፡ ናጸነት ባላቦት ሕዝብ ታት ንዎገፋፍ ተገጥ
 ቁ፡፡ ፋሽቦት ነት ጥላይን ምሉእ ሕዝቢ ዓለም ኮኔትያ፡ ለገዳሪ ተገጠ
 ቁ አብ ዘውደ ባዜ ኃይለ ሥላሴ ሰደ ባላላ ናይ ጸሊም ፋሽቦት ነ
 ተን መገዛእትን ደመረ፡፡ እት ባብ ኩሉ ዘገርም ገዛእ ሕዝቡ፡ ሕዝቢ
 ሊት ዩኦያ አብ ተሕት ፋሽቦት ነት ጥላይን ዘሕለፍ ቦታይ ገና ብው-
 ዩ ለንከሉ፡ ገቡ ገባላቦት ሕዝብ ታት ለፍሪያ ናይ ፋሽታዊ ቦታይ ም
 ቮን ያት ምጊት ለዩ፡፡ "ከምት ንገባ ከገባሪባ ዘይተደሊ ገባላቦት
 ለይተገበር "ዚብላ ተምህርት ሊቃውንት ለይተገንዘቦን፡፡ መቢሉያ ደ
 ለ ለምበር ጥላይን አብ ልዕሊ ሊት ዩኦያ ከተዐወት ዘይከለለት ሊት
 ዩኦያ አብ ልዕሊ ለርተራ ከተዐወት ከም ዘይተቐለለ ታሪባዊ አብ ነ
 ታት ለሉ፡፡ ድሊት ሕዝቢ ሊት ዩኦያ ብመብሊኒ ከቐለፍ ለይከለለን፡፡
 ኃይለ ሥላሴ ለርተራን ቦሞላይን ጥንታውያን ገዛእት ሊት ዩኦያ ባለ
 ዘነበሩ ምስ ሊት ዩኦያ ከመብራ ለለውን ሊት ባብ ዘለውደሉ ዐለት
 ደሚረ ከባብ ለሚ፡ ጥላይን አብ ልዕሊ ሊት ዩኦያ ዘፍጸም ዘነበረ ፋ
 ሽቦታነት ብዘበለጸ ከለለትን ሚላን አብ ልዕሊ ሕዝቢ ለርተራ ደፍ
 ጸም ነይረን ለሉን፡፡ ባብ ምብራቕ ለፍሪያ ፋሽቦት ነት ጥላይን ብፋ
 ሽቦት ነት ሊት ዩኦያ ከም ዘተከሊ ንግግም ቦውር ለይከነን፡፡ ተሃ
 ር መብሊኒ ኃይለ ሥላሴን ናይ ሕጂ ወተሃይራዊ ደርገን መምህርም
 አብ ልዕሊም ዘፍጸም ዘነበረ ገፍዐታት ብገብሪ ዘጸገዐያ ባለ ዘ
 ቐት አብዚ ገዘዚ ብፍለባፍና ፋሽቦት ነት ነገመብሊኒ ለዘዩም ተገጸጸ
 ፍም ደርከቡ፡፡ 749ተ ተሃሮ መብሊኒ ምጊናም ለመስኪርም ፡፡
 መንገሥት ኃይለ ሥላሴን ድሕሪሉ ዘመጸ ወተሃይራዊ ደርገን፡
 ብዛዕባ ጸተ ለርተራ ዘለዎ ቆጭ ምዩ ለዩ ለይተቀየረን፡፡

እቲ ቀደም ዘነበረ ፋሽስታዊ ቀዋም በዝያዓ ፋሽስታዊ ደህ ጤነ
 ምብር ዘተቐየረ የለቦን፡፡ ማክያሽሊ እቲ ውረይ ኢጣልያዊ ጸሐፊ
 ይብል ፡፡ ማንተስ እብ ዐላማቫ ደህ ብጻሕ ምብር፤ እብኡ ገምባሕ
 እተጥቑሉ ለገባብስ ለየሕም የካን እዩ፡፡ ፡፡ ማክያሽሊ ከምዚ ከብል
 ለገባሉ እብ ዐላማቫ ገምባሕ፡ ዋላ ቀተሰ ሕረድ፡ መርዘው፡
 ኩሉ ከተገብር እተኸለሰ ገብር፡ገን ነቲ ለላፍ ነተ ናብ ካላላተ
 ለጸገገግ ዩ፡ ነዚ ገምገባር ወቀር፡ ሕሉ፡ ምሕል ጥሕል፡ ናይ ቀራሳ
 ምገታሕ ለየፍርሀካ ገን ኩሉ ገዜ ሕቀኛን ለቐሀን ምሰል፡ ማለት
 እዩ፡፡ መገገሥቲ ንይላ ሥላሴን ወተሃደራዊ ደርገን፡ ካብ መጀመርታ
 ከሰብ ሕጂ በዚ ብዐሉገ ፍለሰፍና ደምርጡ ነይርዎን ለለውን፡፡
 ጉዳይ ሌርተራ ውሽጣዊ ጉዳይ ሊተዩጸያ እዩ፡ እብ ናይ ሃገርና ው
 ሽጣዊ ጉዳይ ለይተሕተው ብዘብል ጉልባብ ሸፊኛም ገምሉሕ ሕዝቢ
 ሌርተራ ናይ ምጻናተ ሰጊምቲ ለናወሰኑ፡ እብ ታሪኽ ወዲ ሰብ ተ
 ወዳዳሪ ዘይብሉ ብዐሉገ ገብን ለናፈጸው ለገባለው፡ በቲ ሕይ ወገን
 ነቲ ዘገብርያ ዘለው ብዐላገና ብረድ የሎምን ንዚጥሎምን ገይርዎ
 ቀትጻተ ከመሰቑ ናብ ካላላተ የጸገዐያ ወይ ደማ ገብይወጸሎ ጻቢ
 ጦም በቀ ይብሉ፡፡ ነዚ ገምባራሕ ብተሕ እብ ነታ ከገጠቀስ ገብ
 እል፡፡

ታሪኽ በውራ ሌርተራ ከም ዘበርሁ፡ ንይላ ሥላሴን ወተሃደራ
 ዊ ደርገን ካብ መምህርም መሥሊኒ ዘተሃህረያ ለዘውቲርም ደማ ዘጥ
 ቑሉ፡ ሕሰርን፡ ብዐሉገን፡ መሰርጢ ቐተ ፡፡ ሰሚ ፡፡ እዩ፡፡ ካብ 1970
 ዓ.ም.ፈ. ከሰብ 1975 ዓ.ም.ፈ. ብተሕ ሰብን ጥሪተን ብሰሚ
 ሊተዩጸያ ሃሊቀ፡ ብተሕ ዓላታትን ዛረታትን ተመሪተ፡ ሕያሉ ገብ ነይ
 ና ታተውን ናይ ሰሚ ምንሰናሰ ተለእኸሎም እብ ለፍጻም ተታዚዞም
 ብፍላይ ብ1970 ዓ.ም.ፈ. መጀመርያ ናይ ሰሚ ወረራ በለ ዘነበ
 ረ እብ ባርካን፡ ባሕሳን፡ ሰምሃርን ብለኸሙት ዘቐጸሩ ጥሪተን፡ ማለ

ለደ ዘይቤቱ የጻፈ ሰባን ከም የጻፈ ረገፋ:: ለዚ ከይለከሰ ለገ
 ወይመርታ 1974 ዓ.ም.ፈ. ለብ ከባቢ ሽዐብ/ ማይ ለባን ማይ
 ሌላን/ ከባብ 300 ዘቩኑ ሰባተን ካብ 1000 ገላዕሊ ዘቩኑ
 ተፈተን ብመርዚ ሊተ የጻፈ ምተፍላጎ ወን ክርባፍ ይቐለል: ካላላ
 ለንተ ረባፍ ለተም በዚ ተገብሶ ለዚ ዘተባብዮ ይርሰዕዎ'ዩ ይወ
 ሰለኩም: "ዘወገላ ክርባዕ ለገብሎ ዘተወ'ኳ ለይርሰዕን" ሌላኩ
 ም ለምሳሪ ተምሰሎ ሊኾም:: ገሰኹም ከም ወገኣተ ለንተ ረባዕኩም
 ገሕና ከም ተወገኣተ ከም ዘይገርሰዕ ዘነዘባኸረኩም ገፈተ:: ለብ
 ርእሲ ለዚ ኩሎ ደማ ቀደሚ ቀረብ ለዋን ለብ ከባቢ ለሥመራ የጻ
 ሮም ብርክተ ዘበለ ናይ ገንዘብ ገዙለተ: ለብ ኩሎ ማይተ ሰሚ ከን
 ሰንሱ: ይርገውዎን ለዋፊሮምዎም: ገላ ካብላ ተም ተታዚዞም ከም ዘተ
 ጸዑን: ናይ ይርገ ምሰጢራዊ ወፈራ ሰሚ ለብ ቀደሚ ሕዘቢ ከም ዘገ
 ሰጹን ዚዘከር ለዩ:: ለዚ ኩሎ ተሰተ ናይ ሰሚ ገባን ለናፈጸው"
 "ሽፋ ተ ለብ ባሊ ሰሚ ገይሮም: ለውሽተ ካብ ገዛላ ብጸተም ቆይ
 ተም: ብሕሱላ ስይ ከይፈለጠ ተቐቢሮም: ብዘተ ስብተ ቆይተን ብ
 ምሰጢር ከይተፈለጠ ነጻይን ኪብሎ ከለውሰ ገመን ከለምኑ ለዩም::
 ወን'ዩ በዚ ዘታለሰ" . . . ብሕሱላ ስይ ከይፈለጠ "ዚተቐበረ ብ
 ጸተን: " . . . ቆይተን ብምሰጢር ከይተፈለጠ "ዚነይጻ ከብተን ብመን
 ርእዩወን ወረላን ብራድዩ ተገለጸ: ለብ ከባቢ ሽዐብ ብሰሚ ገዘጠ
 ፍሊ ህይወተ ብሕጻም ሽርቕ ለዩም ወይተም ሌሎም ብራድዩ ለንተ ለ
 ፍለፋ ወገዩ ዚለምኖም ነይረ'ዩ: ለብተ ይርገ ዓይነ ዘይብሎ: ሕሱ
 ር ናይ ሽቕጥ ገርገገንጻ ለብ ርእሲ ምዃነ: ካገብረዎ ዚይለዩ ሕጻ
 ፍጹፍ ገባን ለላፍ ነተ ወታን ከየባከዎም: ወገጻ ምጻራገ ይመሰሉ::
 ወተሃይራዊ ይርገ ለብ ለርተራ ተፍጻም ዘላ ገፍዐን በይላን
 ብሃንይባተ ዚገባር ለይቦነን:: ብመጻፍዐተ ተመርሚረ: ብመደብ ዘበራ
 ሕ ናይ ወተሃይራዊ ይርገ ፍሉጥ ሰተራተኛ ለዩ: ብደሕሪሎ ደማ ሰፊሕ
 ናይ ጸረ ሰውራ ተመክር: ፍሰባፍናን ለሎ::

እዚ ናይ ጸረ ሰው ፍላጎትና ለብ ታሪኽ ገደብ ርቢቅ እባ
 ቢቮይ እንቸለለ ብጉሉብ ብገብጻል ግብጻዊ ለቢሉ: ብገጠብሊ
 ገን ሂተለርን ለብ ገብሪ ተፈተኑ/ላይተግወተን ወጻፊ/: ብናይ
 ሃጻይ ነተን ጸረ ሰው-ውያን ሊቃውንት ተጸኒዐ ለብ ቢተናጾ ተፈ
 ተኑ ቀጋ ዘየውጸእ ናይ ጸረ ሰው ጻሕረ ዋይ/ገዝያዊ/ ብለጠተ
 ለቆ:: ናይ ሃጻይ ነተን ጸቆን ነተን ጸረ ሰው-ውያን ሊቃውንት :
 ዘቦነ ይቦን ሕዝባዊ ፍሕሕታ ገቢጠፍለ: እቲ ሕዝቢ ራዕዲ ቢለተ
 ያን: ቢባይይን ለለቃ ሊሎጾ ይለጾ ኑ:: እቲ ገዛኢ ደርቢ ከወቀዓ
 ዘለቃ ዐላግ **ሕዝቢ **ከቦውን ለለቃ: ይብሉ:: ለታ ወገን ሥተ
 ዘለቀ ጠይሊ ኩሉ ብዘለጻለ ደረጃ ድረጻተ ወካይን: ወደፍዐ: ብብ
 ጻይ ነተ ብረተ: ነፈር ቲ: ወራቸብ: ወዘተ. ለገጻር ሕዝቢ ከተወዐሉ
 ይገባሉ ለናቡሉ ይጾሀረ:: ነቲ ሕዝብን ነቲ ተጋይልተን ገጾ
 ፍላይ እቲ ሕዝቢ ከቀጥቀጥ: ከጠጫ: ከጠጾጾ: ከረገፍ: ናይ ጾንባር
 ወሰሉ ከቸንጠጥ: ብላጾ ከሰለገ: ከነይይ: ከሕረይ: ከዘረፍ: ከዐወጸ
 ራዕዲ ከለተቃ ቢባይይ ወዘተ. ለለቃ ለናቡሉ ሃጻይ-ውያን ሊቃውን
 ቲ ለጆጾ ወሊሎጾ ይገዐረ:: ሊቃውንት ደርገ ደግ ለብ ርእሲ ሕዝብ
 ለብ ኩሉ ግያተ ባጫ ጾንሰናሰ ነቲ ነገር ከቀላጥፍ ይቸለል ሊ
 ሎጾ ይለጾ ኑ::

ደርገ ለብ ሃገርና ዘለቀ ወተሃይራዊ ሰተራተኝ ለከዐ
 እዚ ለቆ:: ባጫ ለብ ግይ ነብ ኒባካ ገህዘብን: ተሪተን ከተጥፍለ
 ጾጥፋእ ናይ ተጾ ብጠቂ ድጠራተን: ሰብለቂ ከብሪ ዘይብሎጾ ብዐሉ
 ጋተን ደና ቁርን: ሕሰር ወንገዲ ለቆ:: ብለፍጾ ከጾ ዘገዐረጾ
 እቲ ዘገብረጾ ጾለገቲ ድሕነተ ብብ ለቆ: ገን ገወዲ ብብ ወታን
 ከተይሕፍ ሊሰካ ለይተጥፍለን ሊቫ:: ጠንተሰ ገተግወተ ለጾብር
 ካለሉ ለይገድሰናን ለቆ ሊሰካ ለብ ዘተጠተን ድፋቹን ብዐሉገን
 ዘይጾዐረገን ሰርጠተ ጾንገባሕ ናይ ጸረ ሰው ሰነ ጠባብ ከጾ

ጠባብ መጠን ከባብ ከገደይ ከምዘንቀላቀላ ዋጋ ሃለፍ :: ናይ
ኢትዮጵያ ፋብሪካት ኣብ ኤርትራ ይኹን ኣብ ኢትዮጵያ ጉዳይ
ይፍጠር ምህላው ሰጦር ኣይኮነን ::

ደቂ ለገሰተዩ
ኣብ ደርባዊ ሕብረተ-ሰብ

ደርባዊ ሕብረተ ሰብ ዘበሃል ቐጅብተ ሃብቲ/ ቁጠባዊ ተሕዝ
ተ/ናይ ጠንቲ ሃገር ኣብ ኢድ ጡጡዓተ መዘመዘቲ ባዕዳውያን ወይ
ደቂ ሃገር ተታዚቡ፣ ቁጠባውን፣ ፖሊቲካውን፣ ባህላውን መሰላ ናይቲ
ጠፋብ ሕዝቢ ገን ተገፊፋዎ ለገሰገሰን ባርያን ናይ ተም መዘመዘቲ
/ ገዛእቲ/ ስይኑ ዘርእዮሉ ሕብረተ ሰብ እዩ ::

ኣብ ኩሉ ደርባዊ ሕብረተ ሰብ እቲ ገዛኢ ደርቢ፣ ነቲ ሕዝ
ቢ ተሰግግሮ መታን ከይ ነበር፣ ምን ዝላውዎ ሸገራተ ከለ ተጠጋገዙ
ከይፈተሕ ብብዙሕ መንገዲ ፈላለዩ ይገዝቦ :: እዚ ከለ ብሃይግኖተ
ብለውራጃ ብጾታ ከምኡውን ብሸምኡ ዚለምሰሉ መገድታ ገግግሮ
ንመገዛእቲ ከም ዘጥዕዎ ይገባር :: እቲ ቀንዲ ድለተ ናይዚ ገዛኢ
እዚ ናይ ገዛእ ርእሱ ሃብቲ ንምድላብን፣ ነቲ ሕዝቢ ጠመድ ድፋጥ
ኡ እናሰተዩ ጠይሉ ንምድላዓሉን እዩ :: ስለዚ ንመብዛሕተኡ ወፃ
ሃገር ሕዳን ቁርናን፣ ሕግግን፣ ጥምየተን የውድቀ :: እቲ ሕዝቢ ርሃኡ
ብዘምጽቦ ሃብቲ ዘይምሃረሉ ወይ ደቂ ከምምህረሉ፣ ዘይፍጠሉ፣ ዘይ
በለዓሉ፣ ዘይከደነሉ ምክንያተ ዋጋሉን ኣንታይ ድለ ነቲ ርሃኡ ዘ
ምጽቦ ሃብቲ ገዛኢ ደርቢ ሺላታ ከበርጠሉን፣ ከበዕበዓሉን፣ ከዛው
ረሉን፣ ናይ ብሕቲ ድለየተ ከፍጽመሉን ስለ ዚርከብ እዩ ::

እዚ ለባ ከፋይ ወናባብር ዛርባብ ሕዝቢ ሰበላይ ይኾን ሰበይ ታላ ተኾን ወዲ: ለሰላማይ ይኾን ከርባታን ጸላሊት ሙሉ ለዩ: ገሱ ከሌ ለቲ ገብሕ ተጥቆ ሊሉ ናይታ ሃገር ቁጠባዊ/ላቦና-ያዊ/ተሕዘት ለባ ተሕቲት ከም ደላዩ ዚምዘምዘ ዘሉ ገዛሊ ለዩ: ሰለዚ ለቲ ቀንዲ ወሳርጺ ናይዚ ገዛሊ "ረላሊቫ ገዛሊ" ዚባል ጥበብ ምዃት ተረዲላና በሙሉ ሙሉ ገጸላሊ ሠር ምስ ለገባሉ ና ተና ሕብረተ ወይቶት ጸላሊ ከም ዘምጸለ ርገጸ ለዩ: ሕዝቢ ምስ ዘሕብር ጸላሊ ዓቆሚ የቡሉን: :

ለባ ደሙር ሕብረተ ሰብ ናይ ደቂ ለገባተ ዩ ናብራ ለገተ ተሰልኮተና ለባ ዘሕዘን ወ ነባብር ቢነብራ ይርላያ: ለዚ ከሌ ለ ከዕ ከም ተም ለባ ደን ቁርናን: ሕጻምን: ጥም የተን ወዲ ቁም ጸላሊትያ ም ዚነብሩ ደቂ ተባዕተ ዩ: ዚነብራ ደቂ ለገባተ ዩ ውን ለለዩ: ስባሉ ገላዕሊ ውን ደቂ ለገባተ ዩ ብምዃነን ለቲ ደርባዊ ሕብረተ ሰብ ብዛዕባሉን ዘተፈለየ ለረላሊያ ለለዩ: ሰለዚ ሕብረተ ሰብ ለዚ ታላ ከባ ናይ ወዲ ዚተፈለየ ለተገባብያ ተገቢ: ለዚ ከሌ ሰውነታ ለምሉም: ወልከዕና ኪኸውን ም ምስ ዓባየተ ከም ሙሉ ወልከዕና ለቆሙ ተሰሪጻ ገሙይ ወዲ ተባዕታይ ክተውሃብ ብዘበል ለምነ ተ ናይ ቲ ሕብረተ ሰብ: ነዩሕ ወንገዲ ከይተኸይደ ብጸለማተ ካብ ገ ዚ ከይተወጸለ: ከቢደ ለቆሙ ለውን ከይተለዕል ተኸልከል: ከም ተ ዘተደለ ዩ ከሌ ለምለምተን ደኸምተን ተኸውን: ምስ ዓባየተ ከሌ ተምርያ: ለባ ቤተ ገዛሊ ቲ ናይ ቲ ቤተ ሰብ ብሕልፊ ከሌ ናይ ባ ዓል ቤታ ቦይና: ህይወታ ኩሉ ብምገጸር ጸርገ ብምብሰጫውን ብምገ ሃይን ሙን ቲ ወዓል ቲ ከይተሕገሰተ ተሕልፍ: ለባ ሃገራዊ ሰርጠተ ነቲ ሕብረተ ሰብ ዚጠቀም ሰራሕ ከይተሰርሕ: ለባ ተሕቲ ሰብ ተጸ ቁጠባ ገምገባር ካብ ቲ ለተገባብያሉ ዘሕዘተ ለምነተ ገለለምርላን ገለበታን ለደኪምያ ይርላ: ለቲ ከተገባር ለተኸለል ብቁሩብ ደቆ ዘ ለባ ዘኾነ ቦታ ከም ገምገዘርና: ከደምና ምገልጋል ም ለዚ

ከእ ገመ ነባብርእ ዘይከተተ እዩ። ጸቡቕ ደቆዝ ዘለወን ደቂ እ
ንሰተዩ ለለዩ ገን እዚአተን ለዘየን ውጡፋተ እየን። እተን
ዘበዘመሰ ናይ ተምህርተን ናይ ሰራሕን ዕድል ለይውሀበንን። ዩ።
ሰለዚ ናይ ገድን ገመ ነባብርእ ዘቐለለላ ጠደ ከተረከበ፡ ለገልጋ
ሊተ ስይና ከእ ከተነበር ተገደደ። እዚ ከእብዕወር እምነተ ገ
ዘይኮነ ነገር ከም ዘኾነ ምምሳል፡ ንሰብ ከም ለቐጠ ወይ ከም
ካልእ ካብ ሰብ ገታሕቲ ዘኾነ ገርካ ምርእይ ካብ ጠቂ ዘርጠቀ
እዩ። ሰለዚ ደቂ ለንሰተዩ ለብ ደርባዊ ሕብረተ ጠብ ቦታኡን
ለብ ቤተ ገዛኡን ምጊን ጥራይ እዩ። ለብቲ ሃገራዊ ዘኾነ ቦር
ጠተ ንምክፋል ገን ገፃታተን ሕልሚ እዩ። ጠባባተን ለብ ከሽነ
ን ለብ ደቀንን በፃህ ቤተንን ጥራይ ይውሰን።

ለብ ገጠር እንተ ተፃዘብና ደቂ ለንሰተዩ ካብ ንእብነተ
ን ናይ ገዛ ሰራሕ ይምሃሩ እዚ ከእ፡ መገቢ ምሰራሕ፡ ገዛ ምጻራ
ይ፡ ከፃውንቲ ምሕጻብ፡ ከምኡ ዘለምሰሉ ናይ ገዛ ሰራሕተን ይምሃ
ሩ። ከምቲ ቀደም ዘተጠቀሰ ደማ ጠባባተን ኩሉ ለብ መርፃ ጥራ
ይ ከም ዘኾውን ብኹሉ ኩሉ ይህነጻ። ደሕሪ መርፃ ምስቲ ሰብሉ
ይ ለብ ጻህያይ ቦነ ለብ ምዕጻድ ወዘተ. ገብተሕገዞ ተወፍር። ም
ጠቢርም እተተም የእተው። ንገዛ ምስ ተመሰሉ፡ ናይ ገዛ ሰራሕ
በይና ተሰርቆ። ንሱ ደማ ከምቲ ብንእሸተኦ ለብ ገዛእ ዚተጻህ
ረተ ጸብጢ ምሰራሕ፡ ጻይ ምውፃይ፡ ለገሪ ምሕጻብ፡ ምጥጠን፡ ምልገታ
ጥ ወዘተ. እዩ። ምስ ናይ እዚ ኩሉ ገን ለብ ናይ ፃፂ ለመጠ
ፃድሩ ቦነ ጠፈሻዊ ገፃፃ ዘርኢ ነገራተ ለይተካፈለን። እንተ
ከኢላሰ እንታይ ተከህለ፣ እንታይ ተገብረ፣ ሌላ ተጠተተ። ምርእ
ይ ተኦ ከተቐርብ ሰለ ዘይተኾለል ከምዚ እንተ ዘኾውንዩ ለይምጠሽ
ን ወይ ። ጸቡቕ ገይርም ። ዘብል መሰሪ ብተሕቲ መሰጠባ ተዘረብ
ናብራ ምስ ዘይበጻጻ፡ ምስ በፃህ ቤታ ሰምዖ ምስ ዘሰለን፣

ገደታ መዐበቆ ይኾን ገርሳሳ ኩሉ ለብቲ ሰበላይ በሌ ዘኾነ ተ
አጫጫ በተነበር ተገደዱ። በገደይ ጸርፍ ታት ለውገ ተቀበሉ። ዘ
ገነበሳ በአ ከቆ ሰገቲ ነጻ ሰብ ከቆ ጸገዐ ተኛ ናይ ባላላ ሰብ
ገይራ ተወሰዳ።

ለብ ከተጫታ ዘለቀ ደቂ ለገበተቆ ለገተ ድላ ርሊና በአ
ናበርሊን ባብቲ ናይ ደቂ ገጠር ዘኾፍሎ ኩይተ ገረብቦ። ለብ ፈ
ቀይ ከተጫታ ጫላለያ ዘይበሉ ቤተ መበተታት ለመገዘራታት ደቂ
ለገበተቆ ዘርከቦሎ ብዘይ ሰይ ምቁጻጻር ናይቲ መገገሥቲ ቆራሳ
ናይ ሕዝቢ ገምጌን ለይሉ። ለዚ በአ ገጠይ ከፍሊ ናይቲ ሕብረ
ተሰብ ጫላተ ገደቂ ለገበተቆ ወይ ገደቂ ተባዕተቆ ጥራይ ዘይቦ
ነብ ገኩሉ ብጠፈቲ ዚገይሉ ለቆ። ነተን ደቂ ለገበተቆ ከቆ በአ
ሊ ለሰዓሊባ ዕዳጋ ከቆ ዘኾይላባ ምገባር፣ ለተቆ ደቂ ተባዕተቆ
መበተ ከቆ ዘበተ ቆም ገገዘቦም ከቆ ዘጥፍሉ ምገባር፣ በብወገናቆ
ተባላሽ ቆም ብዘዕባ ሃገርቆን ሕዝቦቆን ባብ ምሕባብ ዘዘገገገም
ለቆ። ለዚ ገምርባብ በአ ለያ ለታ ወቂኒት መገገሥቲ ቤተ መበ
ተታት ብብዘጢ ለተፍቀዱ። ለገተኾነ ገን ለታ ዘጠበረተ ቦይና
ለተርከብ ለታ ገላ ለገበተይቲ ለያ። ነበሳ ብገገዘብ ከተኾይጥ
በላ ተጠገባ ለይቦ ነተን። ለገታይ ድላ ባላላ ናይ በራሕ መገገጻ
በሌ ዘይበላ። ለቲ ወቂኒት መገገሥቲ ዘበርከተ ዘሉ ናይ ሥራሕ ቦ
ታታት ድጫ ገሉ ጥራይ በሌ ዘኾነ ለቆ ለምበር፣ በሰባራገ ጫላተ
በውነተኛ ብመበተ ዘገዛለ ምጻራፍ። ከቆ መጻወተት በቲ ሰይ ጥዕ
ይ በቲ ሰይ በአ ምገጥ ምባላ በቀያተ ከቆ ዚኾና ጫገም ቀነዕ
በብ ዘርይሎ ለቆ። ለቆ ለገታይ ድላ ለቆ መፍተጢሉ ለርተራውያን
ለጠተን ከቆዚ ሊላገ መጻወተት ኪኾናኹ ለገታይ ይበምዳና መሰጠ
ነቲ መገቀሊ ዘኾነ መገዛለቲ ምበርቂቕ ለቆ።

ብዘይባ ለዚ ለብ ከተጫ ዘርከብ ባላላ ገምርላይ ዘበባሕ
ከሕ ነገራተ ለውገ ለሉ። ለዚ ከቆ ናይ ምዕራባውያን ባህሊ ፡

ከዎ ጥራጃቱን ያሳያል፡፡ ለሽሽ ያሳያል፡፡ ደቂ ለገበተዎ ያገባል፡፡
 ለቼ ሊሰባ ናይ ሕዝባቱ ኩነታት ከይርእዩ ለባ ሰዓይ ዘሉ ባ
 ላዎ ያሕላዎ፡፡ ከዎሉ ለውን ባሰለ ያራሰ ናይቲ ሕዝቢ ዘሰበር ል
 ባይተ ለባ ናይ ወገኑ ያይተ ደቂ ለገበተዎን ደቂ ተባዕተዎን ፡
 ልባባተ ሰራዩ ለሉ፡፡ ሃጻይዮት ለወሪባ ገጻና ዘገገሉ ነገራት
 ለገተ ዘይኮይኑ ዘጻዕባሉን ዘጠቀዎን ነገራት ዘገበረቱን፡፡ ለተገ
 ባርን ዘላገ ለይተዎ ጸሐለናን ለይ፡፡ ለባና ጥራይ ዘይኮነ ለባ
 ባዘሰተ ሃገራት ዘገበረቱን፡፡ ለተገባርን ዘላገ ለቆ፡፡ ሰባዘሕ
 ልባባተ ለተሰሊ ዘላ ወሲላ ለቲ ለባ 99 ዘገበር ጸይቶታ
 ከተሰራጸፍሕ ተጸዕር፡፡

ለዎበላር ባሕሪ ለባ ላዕሊ ከዎ ዘተጠቀሰ፡፡ ባቲ ደቂ ለ
 ገበተዎ ባይጠር ሕበረተ ሰባ ናይ ገዛ ባራሕ ልገገሎ ዘናጭጸን
 ልይሰባ ዘይኮዎን፡፡ ልሰናባ ዘይኮዎን ዓይነተ ሥራሕ ግይ ከሉ ለው
 ገዢ ነተ ጥራይ ተወሲኑ ይርከባ፡፡

ገሊ ለገበተይቲ ከዎ ሃገራዊት ዘገ ወጠን ለባ ሃገራዊ
 ባራሕተ ለይተባራራን፡፡ ከተጠርከተን፡፡ ለዚ ከሉ ለቲ ለተጠርከተ
 ዓይነተ ሥራሕ ለባ ከገጻ ገጥቶጻ ገሊ ሰባ ገጥቶጻ ልቲ ሕ
 ዘቢ ኪቸውን ለላይ፡፡ ለዚ ለባ ልገቲ ጻናጸነተን ልርነተ ዘ
 ለቆ ሃገር ጥራይ ለቆ ዘከለሉ፡፡ ለዎበር ከዎቲ "ናይ ያዕራባው
 ያን ጻሕቦር ልርነተ ደቂ ለገበተዎ" ዘባሃሎ ለሉ ፡፡ ደቂ ለባ
 ባተዎ ልራ ከገገጸሕ ለሉ ሊሰና፡፡ ሕበረተ ናይ ቆቆና ከይረላገና
 ዓዕር ነተ ዓዕር ነተ ሊሰና ያይራፍ ለይኮነን ዘወጸለ፡፡ ለዘባ ገ
 ያዕራባውያን ደቂ ለገበተዎ ለባ ዓዕር ነተ ለዎጸለላገን፡፡ ደቂ
 ለገበተዎ ናይ ታይና፡፡ ቤተናዎ፡፡ ቡገ፡፡ ባዎባይያ፡፡ ራባ ዓዕር ነተ ዓ
 ዕር ነተ ዓዕር ነተ ሊላገ ባሕራን ጥራይ ለዩህተፍ ተፋን፡፡ ዓዕር ነ
 ቲ ደራፍባ ለይኮነን ዘርከባ፡፡ ተገገሰባ ዘቆቆነባ ዘሉ ገዛሊ ባባ
 ልራ ባር ቆቆባ ተገገገሉ ለዎ ልይሕ ሕበረተ ሰባ ተዎበርተ፡፡

ጠደቅ ሕብረተ ሰብ ለዚ ወዳ ተባባይ ጌላ ለገባቱት ለላባ
በጾታ ከይረላለባ ብግዕር ነት መሰሎም ይሕለግሎም:: ለምሳሌርክ
ሰ ግዕር ነት ገደቂ ለገባት ቆ ብፍላይ ዘርሊ ጥራይ ዘይኮነሰ:
ጠር ነት ናይ ምሉእ ሕዝቢ ለቆ:: ለት ሕዝቢ ለብ ናይ ሦራሕ:
ናይ ተምህርቲ: ናይ ሕክምና: ናይ ፍርዲ: ናይ ፖለቲካ: ናይ ባ
ህልገ መሰላ ምሉእ ከህሉፍ ግዕር ነት ለሉፍ ይብሃል::

ተራ ደቂ ለገባት ቆ ለብ ሰውራ ለርተራ

ሰውራ: ሃጻይ ነት: መሰፍን ነት: መገዛእት በለጸገ ምድጠርጠርገ :
ደምሲቱ: ሕብረተ ሰብ ለቂ ምቀይ ምር ገምምጻእ ዚገበር ሕዝባዊ
ገድሊ ለቆ:: ለት ብሰውራ ዚገበር ሕብረተ ሰብ ለቂ ምቀይ ምር ገ
ኩሉ ሰብ ብዘይ ገለ ለረላላይ: ሃይጻኖታዊነታዊናዊ ወዘተ. ሰብ ለ
ቂ መሰሉ ዚሕለገሉገ: ጠላቱ ነት ፈሊጡ ገሕዝቢ ገምገለጋል ከነብ
ር ዘኸለለሉገ ግዕር ነትገ ጠቀን ዘሉፍ ሕብረተ ሰብ ምምራት
ዘገበር ለውጢ ለቆ::

ሕዝባዊ ጠይላታት ጠር ነት ለርተራ ጠይ ካብት ናይ ዓለም
በውራ ታት: ዚኹነ ሃገራዊ ደምከራቢያዊ ወደብ ለቆ:: ለርተራውያን
ደቂ ለገባት ቆ ለብ ሕዝባዊ ጠይላታትን ለብ ተገድሉ ጠር ነት ለ
ርተራን ካብ ዚሰለፉ ቆረብ ገዚ ጠሊፉ:: ለዚ ከለ ስነ ድለ
ከመይ ገይረ ከኸለለ ስነ-ምግባር ጌላ ተኹን ወዳ: መገዛእት ለ
ተጻፍ ምራር ምም: ዚነበርም ናብራ ኩሉ ጠገጠኖም ተሰለፍም::
ይርከቡ ለውገ ለለው:: ጠይ ሕዝባዊ ገድሊ ከለ ሕዝቢ በምሉሉ
ምስ ዚባተኖ: ናብ ዓወት ገጽ ይበጸሕ ከም ዘሉ ዘረይሉ ዓቢ ም
ለባት ለቆ:: ለርተራውያን ደቂ ለገባት ቆ ከለ ቆረገ ፍርቂ ናይ

ሕዝቧ ለርተሩ ለባሉ ይኸውን። ሰው ለርተሩ ናብ ዓወተ ወታ
ቢባጸሕ ይህ ለገታይ ተራ ከሀላውን ይገባለ።

ለብ ሕዝባዊ ማዕዘን ይቋረጥ ለገባት ዓወተ ለዚ
ብብዘጠፍ ተባላላጅ ይርከባ፣ ይባላሉ ለውን ለለቀ። ለዚ ውድብ ዘ
ገባጋቢ ሕገገጃትን ወተባላትን ባለ ዘለቃ ማዕርዓት ይቋረጥ
& ይሕሉ። ከከዎ ከእለተንን ከከዎ ተደላይነትን ለባት ውድብ
ለብ ዘሉ ባብዓይነት ባርጠት ገደቁ ለገባት & ተራላን ገቡላን
ከዎት ዘለቃ ወተባላትን ለዎነት ለፍሊጡ ወዳብውን ለሉ።

ይቋረጥ ለገባት ለከዐ ከዎት ወዳ ተባባይ ዓቕሙ ዘረቆ
ብገጽሕ ለቢ ገብውሩ ዘባርከት ሥራሕ ጋላ ለገባትይት ለውን ዎብ
ለተርከት ሽዑ ወባላ ከላትዎ ባሕርዓት ይሕለቃሎ። ከገባላ
ከሉና ለደ ወዳ ተባባይ ከባርጠ ከቫለላ ባላላ ወዳ ተባባይ
ከዓይዩ ወይ ከቫለሉ ለይከላላን ለቀ ለቀ ለደ ባብ ለደ ይባላጸ
ከገባላ ለይገቫለላን። ስት ይኸውን ማዕረ ለት ለደ ባለ ዘይከት
ማዕርዓት የባሉን ለገት ባላና ተርጉም ናይ ማዕርዓት ለይተረጎላ
ና ዩን። ለዎባላርከብ ይቋ ተባባይ ለተላላዩ ማዕዘን ከእለተን
ከዎ ዘለቃ ለገባብ ፈለግና ይቋ ለገባት & ይሕ ለገት ለደ ለገት
ለገት ይሕ ይኸውን ለገ። ገን ለገ ይኸውን ነት ሰው ባት ዓቕሞ
ለተርከትሉ ፍረ ሥራሕ ዎባት ለደ ጋላ ለገባትይት ለተርከት
ፍረ ሥራሕ ተጠጋገዙ ነት ሰው ናብ ዓወተ ገጽ ይደፍቦ። ሽዑ
ናይ ከላትላን ወባላ ባሕርዓት ይሕለቃላን። ከዎሉ ለውን ይቋ
ተባባይ ከከዎ ከእለተን ገብውሎም የገላገሉ ለቀ ወባላ ከሎም
ይሕ ባሕርዓት ይሕሉ።

ለዎባላርከብ ተራ ለርተሩ-ያን ይቋ ለገባት ለብ ሰው ለ
ርተሩ ለከዐ ከዎት ተራ ይቋ ለገባት ለብ ባላት ሰው ባት ዓለ
ዘለቀ ከእለተን ለብ ዘረቆይላን ነት ሰው ከገላገላን። ለባት ዘ
ቫለላን ዘይላይላን ሥራሕት ባሕይ ለደ ተገላባ። ባብውሎ ይሕ ለገት

ገሕዘቦን ሃይላትን ጠርሳትን ገምገማና ከባድ ገዢ ዓወት ም
ገላል ለዩ። ስለዚህ ተራሌን ፖለቲካዊ ተምህርት ምምህር፣ ለባድ ዓ
ውጫ ውገላ ምውጋላ፣ ገዢ ተወገሎ ምሕገም፣ ለባድ ክፍሊ ገንዘብ ለባ
ክፍሊ ጸጥታ ምሰራሕ፣ ከዓን ምሰራይ፣ ለባድ ክፍሊ ዜናን ከምሉዕን
ለባ ካለላ ሰውራዊ ሰርጠት ምሰራሕ ለዩ።

ስለዚህ ለርተራውያን ደቂ ለገባት ዩ ለባ ሰውራ ለርተራ ዓቢ
ተራ ለለውጥ። ለባ ሕብረተ ሰብ ገዢው ድርብ ጭቆና ናይ ደቂ ለ
ገባት ዩ ገምቀዎም ገምድምባባን ገኒ ገገኒ ለሕዋተን ተጠሊረን
ይጋይላ ለለዩ። ገሃይላት ሃገረንን ጓጃጃጃ፣ ገጠርሳት ገሕዘቦን
ደውን ገምገማ ከላ ድሕር ለይባላን ለዩ።

ጠቦት ለንተደጋገጦ ጠቁ ለይከውንን ::

ጠድሽ ወተሃደራዊ ወገንሥቷ ሊት ዩኦያ: ስም ሰውራ ሕዝቢ ለርተራ
 ገምከፋለን: ገሰግቢኑ ሕዝቢ ለርተራ: ገምድገጋርን: ሕዝቢ ሊት ዩኦ
 ያ) ደግ ውሸጣዊ ሸገሩ ረቢወ: ደርጊ ለብ ለርተራ ጸደጃጃ ገዢ
 ገብር ፋሽባታዊ ኩናት ደጋፊ ኩይት ወታን ከርከብን በዛዕባ በ
 ውራ ለርተራ ዘይነፍቆ ጠቦታት የሰባን: ፡፡ ምሉእ ናይ ሊት ዩኦያ
 ናይ ወረ ግዕዝናተ: ጋዘጣታት: ራድዩ ግቢ ናይ ምጽላምን ምፍርራ
 ሕን ምጥባርን ወፈራ በምገባር ካብ ደርጊ ዘተሞህበ ወገላጺ ፡፡
 በዘብሉ ለርእቦቲ ወሠረተ ዘይብሉ ልገብጋብ ጠቦት ደርጊ ኪሰፍ
 ለፋ ይውዕላ ለለዋ: ፡፡ ደርጊ ጠቦታ ወታን ከይቀላዕ: ለቅዳግ ገቡ
 ሎም ናይ ግለም ናይ ዘና ለገላገሎታት ወቢላተ ካብ ሊት ዩኦያ
 ባለ ዘባረረ ተም ገገሊሎም ከሉ ለፈራራጠ ሱቕ ባለ ዘበለ ተምን
 ዘኹነ ጠቦት ፡፡ ደርጊ ፡፡ ጠቁነት ከይተጠተ ይጠሰፍ ለሎ: ፡፡ ምቹእ
 ናይ ጠቦት ኩነታት ረቢባ ለላ ፡፡

፡፡ ውሉዳተ ሸፋ ተ ፡፡ ገላርተራ ናብ ግረብ ኪሸጡዋ ይደለዩ
 ለለው: ፡፡ ለርተራ ግረብ ለያ ይብሉ: ፡፡ ፡፡ ናይ ሊት ዩኦያ በረ ብና
 ይ ዐረብ ያለብያ ፡፡ ለይለውጥን: ከገደይ ሃለውለው ከገብሎ: ናይ
 ደርጊ ጠቦት ቁጽሪ የብሉን: ፡፡ ለዚ ኩሉ ፈጠራ በተሕ ዐላግታት
 ኪህሉዎ ይኸለል: ፡፡ ለብ ወገን ሕዝቢ ሊት ዩኦያ ለብ ዘርኢ ባብ
 ዘተሞሠረተ ናይ ጸለኢ ወገን ሕዝቢ ለቅ: ጠፋሽ ሕዝቢ ሊት
 ዩኦያ ለገጸር ገዢ ጥቁው ዘኹነ: ለብ ለርተራ ዘባዩይ ፋሽባታ
 ዊ ኩናት ደጋፊን ተጠባባርን ኩይት ወታን ከርከብ ለቁ: ፡፡ በሽላ
 ለ ወገን ለንተተግዘብና ዩ ደግ ሕዝቢ ሊት ዩኦያ ለብ ለርተራ ጥ
 ራይ ለተኩሩ ከጥምተ ለቅ ለብ ውሸጣ ሊት ዩኦያ ከኸውን ዘገብሉ
 ሕዝባዊ ሰርራ ፍሕሕታ ለቦርተዕ ከምዘምዘን ዘብሉ ናይ ደርጊ
 ይርከቦ ፡፡

እኛ ቀንዳ ዐላምታ ገን በውራ ለርተራ ናይ ጠፋሽ ሕዝቢ ለር
 ተራ ይለት ከሕሉን፡ በጠፋሽ ሕዝቢ ለርተራ ዘድገፍን ዘዎራሕን
 ዎጂኑ ተሪፋ ፡፡ ናይ ባዕዳውያን ውዳተ ፡፡ መሲሉ በርከብ እዋ ደ
 ገፍተን ተጠባብርተን ንከሰለን እዩ ፡፡ ናይ ደርገ ጠቦተ ገሉጸ
 በዎጂኑ ገጻገም ሰብ ከታሰሰ ዘኸለሰ እኳ እንተዘይቦነ ከይመ
 ለሸናሉ ሱቕ እንተሰለፍ ከዎ ባሕሎ ከይዎበሰ መሰሉ እንሆ ፡፡
 ሕዝቢ ለርተራ ለብዚ ነዊሕን፡ ለሻቸን ዘኾነ ታሪብ ፡
 ባዕዳውያን ገዛእት ጠይ ድሕሪ ጠይ እና ተሻታተሉ፡ በባዕዳዊ
 መገዛእት ይዋርገዎ ነይርዎ ፡፡ ተርካውያን፡ ገብጻውያን፡ ሊባላዎ
 ውያን፡ እንገሊዛውያን፡ ለብዚ ዘሉፍ ዩ ገዚ ድጻ ሊተ ዩጻውያን
 በብገዚሎም ከቀባቡሉ ጸ ኒጠዎ ፡፡ እዘዎ ዘተባህሉ ገዛእት ነ
 ፍቢ ወበፍዎ ለርተራ ዎውራር ከመጽ እንከለው ነቲ ዘገገዎም
 ዘነበረ ተዎጃም ሕዝቢ ለይኪዎም ድላ ይገዘሉ ነበሩ እዎበር
 ሕዝቢ ለርተራብ ሊተ ዘርገጡ ጠንገራይ ሊሉ ለይተቀበሎምን ፡፡
 ወይ ለይዳይዎምን ፡፡ በዘከለሉ መጠን ይዎለበ ነይሩን ለሉን ፡፡
 ዎሰሲ ሕዝቢ ለርተራ በጠይሰን ዎውዳብን፡ ቀራጽነትን ለዘዩ
 ለብ ዘበርከተ ገዚ ለብዚ ዘሉፍ ዩ እዋን ወተሃይራዊ መገገሥ
 ቲ ሊተ ዩጻዎ ለብ ለርተራ ዘሉ ናይ ጠጺን ሊዳ በጠይሊ ከፍ
 ንቀቀን ከሰዎብን ዎብ ርለየተ ንሕዝቢ ለርተራ ንዎገዎግቦን፡
 ንሕዝቢ ሊተ ዩጻዎ ንዎይንጋርን፡ ንበውራ ለርተራ ንዎጸላዎን፡
 ለዚ ዘይብሃላ ናይ ዓቕሊ ጸበተ ጠቦተ ተነዘሕ ለላ ፡፡ ሕዝቢ
 ለርተራ ታሪቡ ከዎ ዘበርሀ፡ ንጠይ ባዕዳዊ ገዛሊ ከዎጃም ለ
 ንከሉ ነቲ ጠይ ንዎእታው ለይ ነበረን፡ ሕጂውን እንተኸነ ንመ
 ገዛእት ሊተ ዩጻዎ ናይ ለዎጠራ ባህላዊ ወረራን በኸለለ ባዕዳ
 ዊ መገዛእትን፡ ባህላዊ ወረራን ንኸተከለ ለይቦነን ፡፡ ናይ ደር
 ጊ ጠቦተ ገን ከተበሰዎ ዘይለኻ ለባ ንንባሕ ዘገራ በሉ ከዎ
 ዘበሃላ ዘይቦነ ነገር በዎገዛሕ፡ ለብ መገገናን ሕብ መገገ

ሕዝብና፡ ለብ ወንገ ሕዝብና ነገረድሕፋ ዘይምስጥሳዕ ለእተና
 ፈላጊ ዓ ለብተርሕዩ ከገዛለና በምሕባብ ዘሀቀና ሕሎ ገርገጋ
 ገዳ፡ ገሕና ብሊርተራውነተና ለገሕብገ፡ ሊርተራዊ ወንነተ ከጠፍሎ
 ዘይነፍቀድ ብናይ ሰውራ ሃገራዊ ሰምዒተገ፡ ብሽግር ሕዝቢ ሊርተ
 ራገ ለብና ዘነደደ፡ ደርጊ ለብ ለዕሊ ሕዝብና ዘውርዶ ለረጃናዊ
 ገፍዒ ወዓገጣና ዘጠረረ ሊርተራውያን ሊና ። ። ሊርተራ ዓረብ
 ለይቦነተገ ። ለናባለተ ደርገ ብዘሕ ተለፍለፍ ። ነዘብ ከም ዓዊተ
 ከተደጋገጦ ተውዕለ ለላ ። ደርገ ከተዘከቦ ዘይተደሊ ጠቂ ከነ።
 ዘከራ ገፈተ ። ሊርተራ ሊተዳጸዖ ለውገ ለይቦነተገ፡ ሊርተራ
 ፍሉይ ታሪኽገ፡ ምዕባላገ፡ ባህላገ ለምደገ፡ ለተሰባሰባገ ዘለዎ
 ፍለይቲ ሃገር ለዖ ። ገሕና ሊርተራውያን ደጃ ሕዝብና ለብ ነጻ
 ነተገ ጠር ነተገ በጸጡ ዕድሉ ባዕሉ ብምውባገ ናጻ ናይ ገዛሎ
 ርእሱ ናይ ጠረብተገ ሠራሕተኛ ታተገ ሕዝባዊ ወንገሥቲ ተኼሉ
 ከባብ ዘርሀዖ ። ግዋተ ወይ ወተ ። ሊላና ነቂለናሉ ለሌፍ ።
 ናይ ደርጊ ጠቦተ ቀጥጥ ለይብለናገ፡ ። ዘይናተና ለይለገብናገ፡ ።
 ደርገ ዘይና ታ ገምገምዖ ጠቦተ ወባርዖ ገራ፡ ገሕና ደጃ ዘገ
 ብለና ገምርባብ ጠቂ ጤዘና ገግለብ ለሌፍ ። ለብ ወወዓለታ ገገ
 ጠቂ ለብ ለዕሊ ጠቦተ ከም ዘወወተ ለብ ታሪኽ ዘተፈለጠ ለዩ
 ወንገሥቲ ለምጠራ ጠይነተ ሕዝቢ ሊርተራ ወታገ ከይር
 ከብ፡ ገጠይ ከፍሊ ሕዝብና ዘፈተዖ ከምባለ ለገጻር ጠው ብረተ
 የዕጥቀ ነብረ ። ነቲ ጠይ ከፍሊ ሕዝቢ፡ ተፈታዊ ብምገባር ነቲ
 ጠይ ደጃ ናይ ድሕነተገ ሕይወተገ ውሕብነተ ብምኽላሎ ጥራይ
 ከም ዘናቦር ገቢገብር ብዘሕ ባለተታ ተጠቒሙ ለዩ ። ሕጂ
 ለውገ ናይ ኃይለ ሠላሴ ምለሳላ ዘኾኑ ለባላተ ደርገ፡ ነቲ
 ናይ ወዕባይሎ ከሕባራዎ ዘኾነ ናይ ኃይለ ሠላሴ ለረገተ
 ባለተታ ተጠቒሞ ገሕዝቢ ሊርተራ ከገጥምዎ ይጸባረ ። ።

ሌላ ገን ከዎ ቀይዎ ለይዘን፡፡ ሕዝቧ ለርተራ ለባዘ ገዛ
 ለዚ በጠይነት ጸኒዐ፡፡ ነቁ ዘይባለ በጦር ሀገራዊ ገንባር ሃ
 ኒሉ ለሉ፡፡ ለዚ ጠይነት ለዚ በይዎን ጻጸዎን ዘተነይቶ ባለ
 ዙፍነ በቀለለ ለይረርባን ፡፡ ነፍሲ ወከፍ ለርተራዊ ባገፍዒ
 ፋሽባታውያን ደርገ ቢቸተለ ለገቡሉ ደውን ጻጸውን ከዎ ተወ
 ባቢ ሸጻገተ ከይኑ ነቲ ጠይነት በዘያጻ ከይለይሉ ደርሉ፡፡
 ጠይነት ሕዝቧ ለርተራ ዘይገባ ነቁ ዎቢኑ ተዐባይ ተይና ለእዎ
 ር ደርገ ይረይለዎ ፡፡

ከዎ ኩሉ ሕዝቧ፡ ሕዝቧ ለርተራ ባፍርህን ራዕዲን በገዛ
 ለ ለይረቀድን ለዎ ፡፡ መባተ ሂተላርን መሰለገን ዘፍኑ ለባላተ
 ደርገ ለሸጠተ ጻድታት ለገተ ለገይቶ፡ ለሸጠተ ባላጻውያን ባባ
 ተ ለገተቀተሉ ጥሪተን ሀብተን ለገተለባረቡ፡ በባለዊ ርህራሄ
 በዘይቡሉ ለገባብ ሕጻውንቲ ለገባቲ ሸጻገለታት በጠዊ ለገተ
 ለሕረረ፡ ሕዝቧ ለርተራ መሊሉ ድለ ለቡ ይተርገ፡ ለባ ጸለሉ
 ከለ ይጸገዕን ለዎበር፡ ባባ ድልዎቶ ባፍርጢ ከዎ ዘይኩለፍ ድ
 ር ለመባቢረ ለዎ ፡፡ ፋሽባታዊ ተባባር ደርገ ገናይ ለርተራውያ
 ን ፍይ ዎቀላሰ መገፈሰ የበርተግ ለዎበር ለየገይዎን ለዎ ፡፡
 በለዚ ለባላተ ደርገ፡ በጠይሊ ባረተ ቀጥ ዊጥና ከገገዘለ ሊፍ፡
 ዘባለ ሕልዎዎ ከገተ ዎቢኑ መጻውቆ ለባዎ ይረይለዎ ፡፡ ለርተ
 ራዊ ገቀኑዕ ዕላጻ ሕይወተ ለይበቀቀን ለዎ ፡፡ በድገገነት ዘተ
 ፈረጠ፡ በባርጡ ዘተና ለይ፡ በመንነት ዘረተዕ ተባዕ ባባ ለዎ ፡፡
 ደርገውያን ዎባ መን ይዋገሉ ዎሀላጊዎ ይረይሉ ለዎ ፡፡ ለርተ
 ራዊ ፈባሪ ለይዘን ፡፡ ፍይ ገብሪ ባባ ለዎ ፡፡ ገጠባተ ዋጋ
 ለይህባን፡ ፈብራ ዐይባ ለይባሉን ፡፡

ደርገ ጻለለግ ዘይባሉ ጻድታት ባገፍዒ ለና ለገይደተ
 በለሸጠተ ዘፍጻሪ ባላጻውያን ባባተ ፈቅይሉ ለገጻ ጠነቅተን

አይኩኑን፡ ኩሉ ሰብ ገፃና ይረተወና፡ ናባና ይመጽእ፡ ምባና ከዐ
 ለሰ ባህ ይብሉ፡ ፡ ይፃገና፡ የቸባባና፡ የጣቃፃሰና፡ እሰሰ ይባላሉ
 ና፡ ባብ ወተሃይራተ ደርገ ገን እገረይ ለውጸእኒ ሊሉ ይሃይዎ
 ይርሕቆ፡ ገብርእ ዌ ይጸላሉ፡ ፡ ሰለምገታይ፡ ቸፋ + ሰለ ዘኹኑዎ
 አይኩኑን፡ ዘይጥሪ ተዎ ዘይለዎ ዘርቀቀ፡ ዘዐምጽ ዘቸተሉ ሰብአዊ
 ርህራሄ ዘይብሉም ለራዊተ/ገለ ለራዊተባኳ ገርግ ለለዎ/ባዎኳ
 ናዎ ደይቦነን ፡፡ እምበላርከሰ ከዎ ገቡእ ቸፋ ተ ሰብሃሉ ዘገ
 ባሉምባ ደርገን ተሰባባር ተዎን ባዎኳናዎ ደይቦነን፡ ፡

ቸፋ + ደርገ ዘይኩኑዎ ከመሰሉ ባዙሕ ይጸዕሩ እ ዌ ፡፡
 ገለብነት እኳ፡ ሰላጣዊ ፋ ታሕ ዘይለዎ ኩሉ እንበለው፡ ፈ ቲኖ ገብ
 ባሃሉ፡ ባዘባባ ሰላም ባዙሕ ይገዕሩ ናይ ደርገ ናይ ሰላም ሰባባ
 ገን ባዘይ ሕተ ሊዩባ ዎሀብ ፡፡ ዎኳኑ ገጣንም ሰውር ደይቦነን፡
 ውገእ ቀደኔ ዎደግሩ፡ ደርገ ባብ ፃባይ ቲ ለርተራውያን ዘቆተ
 ለተፃራዊተ ቸግገለ ለውጸእ፡ ፡ እዛ ቸግገለ መለእቸ ቲ ደርገ ለዛ
 መጸለተና ከዎ ዘነበረተ ዘይርባዕ እዎ ፡፡ እ ቲ መለእቸ ቲ እ ቲ ደ
 ግ ቀዎ ነገሩ ኃይለ ሥለባ ወጻዩ እዎ እዎ ገው ሊዩኩም ህብ
 ኩዎ ሄይዩዎ እተው፡ ይቆር ታ ከገበረለኩም እዎ፡ ዘብሰ ገሊተባዊ
 መባሕቆ እዎ ዘነበረ፡ ፡ ሕኔ እውን ባቸፋቸተ ለባላተ ዘቆተ
 ብመገንሥታዊ ደረጃ ደይቦነን ብናይ ሕዝቢ ደረጃ ዎብ ሕዝቢ
 እተራቸብ ሕን ቲ ቸግገለ ወጸእ ለላ ፡፡ ደር እኳ ባርሕ ባዎደግር
 ወተሃይራዊ መገንሥቲ ዘዎጸሎ ለውጥ ታተ ባዎውጻደፃብ ፋቸባታዊ
 መገንሥቲ ባሃሰ መገንሥቲ ባሃሰ ለጥናፋ ከዎ መገንሥቲ ባዎይ
 ገይራ እናለጋነነት ሕዝቢ ለብ ዎተላላ ተርከብ ፡፡ ለባዜ ሕዝቢ
 ለርተራ ከባተውዕሉ ዘለዎ ወተሩ ድሉ ለይባሕተን እዎ ለምባር
 ለዛ ቸግገለ እዚሉ ባደርገ ተሰላጫላ፡ ገጥቆሚ ወተሃይራዊ መገ
 ገሥቲ ሊተ ዌጽዎ ለተፃዩ፡ መሠረታዊ ድለተ ሕዝቢ ለርተራ ከተ
 ሀዎ ለተፃጥ ቀተ ዎኳና እዎ ፡፡

ለከዕ ከምቲ ሕዝብና ዘውደሉ ዘሉ መሰርቲ ውገእ ኢተ ጻጻፍ ከም
 ዘሉል ጥይተ ኩይና ሕዝቢ ከተዕርብ ዘመጸኢተ ኩይና ጻጻፍ ከቦ
 ሕተ የብሉን :: ጉጻይ ሕዝቢ ኢርተራ: ጉሕዝቢ ኢርተራ ብዘይረሰጥ
 ፆ: ረ ቀይ ኢጻብ ለቦባ ናብርሶም ለጣጢቶም ዘነበሩ ዘነበሩ ደም
 ዘይብሉም ኢርተራውያን ዘውክለ ወይ ከለ ዘይነ ለይቦነን:: ሕዝቢ
 ኢርተራ ብደርገ ተመላሚሉ ዘመጸእ መገናኛ ከም ዘይብሉ ኩሉ ደ
 ረይሉ ዩ :: ሕዝብና ለብ ቦውርሉ ለሉ :: ለዘም መገናኛ ታ ደጻ ምቦ
 ደርገም ለለው :: መሠረታዊ ድሉተ ሕዝቢ ኢርተራ ዘይገንዘብ ቦላ
 ም: ጉሕዝቢ ኢርተራ ቦላው ለይቦነን ::

ደርገውያን ለዘውተርም ከብ ዘሕቦጭ ሎይ: ለብ ጻጻ ኢር
 ተራ ተብሊኖም ዘለው መገእቦም "ውሉጻተ ተገብላኛ ታ" ሕሽሽ
 ለቦተ ጭ: ብረተ ለዐጢቶም: ብዘይሰከዕ ከም ዘቀገሉ ዘገብር ምም :
 ለ ጭ ዘብለ ለ ዩ :: ለዚ ለባ ዓይኒ ዘይብሉ ሕቦተ ቦለዘኹነ
 ነዘም ሕቦውቲ ገጻፍና ጭ ጥራይ ስቐ ከገብለ ም ተገብሉ :: ከብ
 ለሰጻል ፆ ገን ከገነገረሉም :: ለብ ኢርተራ ሕሽሽ ከነገቦ ለቐ
 መገእቦም ኢርተራ ጉጻይ ሃገርምን ረቢም ዘርም ዘርቐ ከተ
 ርፋ ለተሕልን መገገሥቲ ኢተ ጻጻፍ: ጉጻና ብሕሽሽ ለቦቢርም ብዘ
 ይሰቦም ብረተ ተብኪምም ለለው ከተብለና ለገብላ ብሕፃ ከርተም
 ሊሰና ገቦሕቐ :: ሕሽሽ ቦሚ ለ ዩ: : ብቦሚ ከተገፍለና ለተም ነ ከ
 ለ "ደርገ" "ድሉ ለ ፆ ለምቦር ጉሕና ገነብቦና ብሕሽሽ ከገምረዘ
 ለይገደለን :: የገጻቦ መገገሥቲ ኢተ ጻጻፍ ለብ ኢርተራ ለዶላቮ
 ሕሽሽ ገከነገሥ ለተገብር ዘላ ፈተነ ባምቆ ምም ዘይሕለለ ጻዕሬ
 ከገገብር ምቧንና ነፍሰጥ :: ለብዚ መገገሥቲ ደርገ ከገሕተም
 ለገደለቦ ለተም ከብ ዓጻ ገፋቦን ቦለዘን ጻይ ሕጻን ምቦ ከ
 ገይይ ነረተኹምን መቫይገኹምን መደፍዕኹምን ብደገገነተ ዉለ
 ገሙኹም ኩሉ ለጥሉተኹምን መቫይገኹምን ገጻፍኹም ለገረይ ለው

ጸ ለ ሳ = ሳ ለ ጸ ጸ = ሳ =